

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego

1. Zasady oceniania z języka polskiego.
2. Kontrola i ocena osiągnięć ucznia.
3. Formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności.
4. Kryteria oceniania.
5. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami ujętymi w Statucie Szkoły, spójny z podstawą programową w zakresie nauczania języka polskiego oraz przyjętym do realizacji programem nauczania):
 - a) ocenianie bieżące,
 - b) formy poprawy prac pisemnych i sprawdzianów.
6. Aneks do Przedmiotowych Zasad Oceniania - nauczanie hybrydowe/zdalne.

Opracowali nauczyciele języka
polskiego w ramach Zespołu
Humanistycznego

1. Zasady oceniania z języka polskiego

- uczniowie na początku cyklu kształcenia i w trakcie jego realizacji zostają poinformowani o kryteriach ocen z wypowiedzi ustnych i pisemnych, które wynikają z programów nauczania; zostają również powiadomieni o sposobach sprawdzania umiejętności i osiągnięć edukacyjnych (np. sprawdziany, wypracowania, testy, odpowiedzi ustne),
- oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego,
- uczniowie zostają powiadomieni o planowanych ocenach semestralnych i końcoworocznych nie później niż na 14 dni przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej. Pierwszoklasistom na początku roku szkolnego (przez 2 tygodnie) „przysługuje” okres adaptacji, bez ocen niedostatecznych.

2. Kontrola i ocena osiągnięć ucznia.

Uczeń otrzymuje oceny za:

- znajomość i rozumienie treści programowych,
- umiejętność zastosowania posiadanej wiedzy do analizy i interpretacji tekstu literackiego i ikonograficznego,
- umiejętność czytania ze zrozumieniem,
- odpowiedź ustną,
- pisemne prace klasowe,
- testy sprawdzające wiadomości, znajomość lektur,
- prace domowe,
- wartość prowadzonych notatek – zeszyt przedmiotowy,
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości (np. referat, zestawy bibliograficzne, projekt inscenizacji, elementy wykładu),
- aktywność na lekcjach,
- inne formy.

3. Formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności.

1) Praca klasowa:

- a) czas trwania: 1-2 godziny lekcyjne,
- b) częstotliwość: 1-2 w semestrze,
- c) zakres: ukończony dział lub zakres materiału określony przez nauczyciela,
- d) zasady przeprowadzania: informacja ze strony nauczyciela – co najmniej tydzień wcześniej.

2) Sprawdzian wiadomości:

- a) czas trwania: do jednej godziny lekcyjnej,
- b) częstotliwość: 1 – 5 w semestrze,

- c) zakres materiału: dział lub jego część,
d) zasady przeprowadzania: zapowiedź tydzień wcześniej.
- 3) Próbną maturą:**
a) czas trwania: 170 min.,
b) częstotliwość: 1-3 w roku szkolnym(w klasie maturalnej),
c) zakres materiału- całość materiału,
d) próbną maturą: zgodnie z harmonogramem pracy szkoły.
- 4) Czytanie ze zrozumieniem:**
a) czas trwania: 45 – 60 min.,
b) częstotliwość: 1 – 3 w semestrze,
b) zakres materiału: ogólny,
c) zasady przeprowadzania: zapowiedź co najmniej 3 dni wcześniej.
- 5) Kartkówka:**
a) czas trwania: 15 min.,
b) częstotliwość – ilość dowolna,
c) zakres materiału – 3- 4 ostatnie tematy,
d) zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi.
- 6) Test kompetencji:**
a) czas trwania: do 45 min.,
b) częstotliwość – semestr I w klasie I,
c) zakres materiału- podstawa programowa szkoły podstawowej,
d) zasady przeprowadzania – zapowiedź co najmniej tydzień wcześniej.
- 7) Odpowiedź ustna (referat, prezentacja, aktywność na lekcji, wypowiedź ustna):**
a) częstotliwość – co najmniej jedna w semestrze,
b) zasady przeprowadzania – ustala indywidualnie nauczyciel.
- 8) Inne formy, np.:**
- recytacja,
- inscenizacja klasowa i szkolna,
- aktywność,
- wypracowanie domowe,
- zadanie domowe,
- zadanie dodatkowe.

4. Kryteria oceniania

Ocenianie odpowiedzi ustnej

Ocena niedostateczna: uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

Uczeń na ocenę:

dopuszczającą:

- zna podstawowe pojęcia z zakresu nauki o języku, historii i teorii literatury,
- poprawnie stosuje podstawową terminologię z zakresu wiedzy o kulturze,

- zna treść omawianych tekstów kultury, streszcza utwory fabularne,
- określa tematykę i problematykę omawianego utworu,
- podejmuje próby publicznego zabierania głosu,
- mówi i pisze, przestrzegając zasad poprawności i komunikatywności;

***dostateczną* – to, co na ocenę *dopuszczającą*, a ponadto:**

- zna podstawowe zasady poprawności językowej,
- rozróżnia odmiany stylowe polszczyzny oraz rodzaje stylizacji,
- zna podstawowe funkcje tekstów językowych,
- rozróżnia językowe środki perswazji i manipulacji,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu, wskazuje główne wątki w utworze,
- odczytuje sens utworu, uwzględniając kompozycję i słowa-klucze,
- dostrzega związki między literaturą a innymi dziełami sztuki,
- umieszcza interpretowany tekst w kontekście historyczno-literackim,
- charakteryzuje bohatera utworu,
- zabiera głos na temat, formułuje opinie, stosuje zasady etykiety językowej,
- pisze dłuższe wypowiedzi, zachowując zasady poprawności językowej i kompozycji;

***dobłą* – to, co na ocenę *dostateczną*, a ponadto:**

- zna i respektuje zasady poprawności i normy językowe,
- rozpoznaje środki stylistyczne, określa ich funkcje w utworze oraz stosuje je w sposób świadomy we własnych wypowiedziach,
- zna style w sztuce i rozpoznaje ich cechy,
- dokonuje pogłębionej analizy i interpretacji tekstu,
- rozpoznaje typ nadawcy i adresata utworu,
- umieszcza interpretowany tekst w kontekście biograficznym, filozoficznym, religijnym itp.,
- charakteryzuje elementy świata przedstawionego utworu,
- rozpoznaje konwencje stylistyczne,
- rozpoznaje motywy, symbole, toposy, aluzje literackie,
- krytycznie i samodzielnie zbiera materiały na wybrany temat, korzystając z różnych źródeł,
- syntetyzuje i porządkuje zgromadzone informacje,
- planuje swoją wypowiedź, sporządzając plan, konspekt, notatkę,
- dostosowuje formę wypowiedzi do okoliczności, tematu i osoby adresata,
- tworzy samodzielnie i ze świadomością wyznaczników gatunkowych takie wypowiedzi pisemne jak: referat, rozprawka, recenzja, esej, felieton, esej interpretacyjny;

***bardzo dobrą* – to, co na ocenę *dobłą*, a ponadto:**

- zna zasady retoryczne dotyczące kompozycji tekstu,
- rozpoznaje cechy stylu i języka w poznawanych utworach,
- dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji tekstu,

- umieszcza interpretowany tekst w różnych kontekstach,
- analizuje kreację i elementy świata przedstawionego utworu,
- porównuje aspekty analizowanego/analizowanych dzieła/dzieł,
- ocenia i wartościuje postawy wyrażane w poszczególnych dziełach literackich,
- rozpoznaje wykładniki ironii, groteski, komizmu, patosu,
- rozpoznaje nawiązania intertekstualne,
- rozpoznaje związki między tekstem literackim a rzeczywistością pozaliteracką (językiem i historią poszczególnych epok),
- rozpoznaje i ocenia procesy zachodzące w kulturze i wzajemne wpływy poszczególnych stylów, prądów i epok,
- słucha ze zrozumieniem, notuje selektywnie i funkcjonalnie,
- pisze tekst w określonym stylu,
- gromadzi i selekcjonuje literaturę przedmiotu wg określonych kryteriów;

celującą– to, co na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- zna obowiązkowe teksty oraz inne – poznane w trakcie własnej lektury,
- krytycznie analizuje i interpretuje tekst,
- zna przemiany zachodzące w obrębie poszczególnych gatunków literackich,
- funkcjonalnie wykorzystuje konteksty w interpretacji,
- rozpoznaje znaki tradycji,
- redaguje własną wypowiedź zgodnie z regułami gatunkowymi i funkcją,
- świadomie dobiera środki językowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej,
- sporządza przypisy oraz tworzy bibliografię do określonego tematu,
- podejmuje własne próby literackie.

Kryteria oceniania prac pisemnych – absolwenci gimnazjum:

Stosuje się system oceniania zgodnie z procedurami egzaminu maturalnego. Punkty są przeliczane na stopnie szkolne zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie PZS w Chmielniku

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceny rozprawki	Punktacja
A. Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu.	0-3-6 p.
B. Uzasadnienie stanowiska.	0-4-8-12-18 p.
C. Poprawność rzeczowa.	0-2-4 p.
D. Zamyśl kompozycyjny	0-3-6 p.
E. Spójność lokalna	0-1-2 p.
F. Styl tekstu	0-2-4 p.
G. Poprawność językowa	0-3-6 p.
H. Poprawność zapisu	0-2-4
	W sumie 50 punktów.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego	Punktacja

A. Koncepcja interpretacyjna	0-3-6-9 p.
B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	0-5-10-15 p.
C. Poprawność rzeczowa.	0-2-4 p.
D. Zamyśl kompozycyjny	0-3-6 p.
E. Spójność lokalna	0-1-2 p.
F. Styl tekstu	0-2-4 p.
G. Poprawność językowa	0-3-6 p.
H. Poprawność zapisu	0-2-4 p.
W sumie 50 punktów.	

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej	Punktacja
A. Określenie problemu	0-3-6-9 p.
B. Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu.	0-3-6-9p.
C. Poprawność rzeczowa.	0-2 p.
D. Zamyśl kompozycyjny	0-3-6 p.
E. Spójność lokalna	0-1-2 p.
F. Styl tekstu	0-2-4 p.
G. Poprawność językowa	0-2-4p.
H. Poprawność zapisu	0-2-4 p.
W sumie 40punktów.	

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Punktacja
A. Koncepcja porównywania utworów.	0-3-6 p.
B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej.	0-4-8-12 p.
C. Poprawność rzeczowa.	0-2 p.
D. Zamyśl kompozycyjny	0-3-6 p.
E. Spójność lokalna	0-1-2 p.
F. Styl tekstu	0-2-4 p.
G. Poprawność językowa	0-2-4p.
H. Poprawność zapisu	0-2-4 p.
W sumie 40punktów.	

Kryteria oceniania prac pisemnych – absolwenci szkoły podstawowej :

Stosuje się system oceniania zgodnie z procedurami egzaminu maturalnego. Punkty są przeliczane na stopnie szkolne zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie PZS w Chmielniku

POZIOM PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

Kryteria oceny wypracowania:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt; ≈ 3%).
2. Kompetencje literackie i kulturowe (od 0 do 16 pkt; ≈ 46%).
3. Kompozycja wypowiedzi (od 0 do 7 pkt; = 20%).
4. Język wypowiedzi (od 0 do 11 pkt; ≈ 31%).

W ramach 3. kryterium głównego, tj. „kompozycja wypowiedzi”, punkty przydzielane będą w trzech kryteriach składowych, tj.:

- 3a. Struktura wypowiedzi.
- 3b. Spójność wypowiedzi (tj. logika i uporządkowanie wypowiedzi).

3c. Styl wypowiedzi.

W ramach 4. kryterium głównego, tj. „język wypowiedzi”, punkty przydzielane będą w trzech kryteriach składowych, tj.:

4a. Zakres i poprawność środków językowych.

4b. Poprawność ortograficzna.

4c. Poprawność interpunkcyjna.

W sumie punktów: 35.

Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:

Od 0	do 29,99%	niedostateczny
od 30%	do 49,99%	dopuszczający
od 50%	do 69,99%	dostateczny
od 70%	do 89,99%	dobry
od 90%	do 95%	bardzo dobry
od 96%	do 100%	celujący

Ocenianie testów i wiadomości

Według punktacji podawanej przy każdym teście.

Ocenianie notatek

Pod uwagę będą brane:

- systematyczność (wszystkie tematy wraz ze stosownymi treściami są odnotowane),
- rzetelność (zawierają informacje podane na lekcjach lub w zalecanym fragmencie podręcznika czy opracowania),
- konkretność i jasność zapisu,
- ewentualne wprowadzanie własnych refleksji (dygresji, pytań).

Ocena wynika ze stopnia realizacji powyższych kryteriów.

Ocena aktywności

Ocena celująca:

- uczeń wzbogaca treść lekcji o wartościową wiedzę – również pozaszkolną.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń potrafi wskazać kierunek interpretacyjny na lekcji poświęconej nowemu tematowi; potrafi wskazać trafne nawiązania merytoryczne.

Ocena dobra:

- uczeń bierze udział w dyskusji, prezentując przemyślane i uzasadnione stanowisko; wykazuje aktywność w poszukiwaniach rozwiązań interpretacyjnych.

Ocena dostateczna:

- uczeń uczestniczy w procesie lekcyjnym, formułując wypowiedzi trafne, lecz niepełne.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń rzadko wykazuje aktywność podczas lekcji, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy (powtarzanie zdania podręcznika, nauczyciela, przedmówcy).

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie uczestniczy w tworzeniu treści lekcji; zagadnięty nie wie, o czym jest mowa; nie wykonuje poleceń nauczyciela.

Poszczególnym ocenom przypisane są następujące wagi:

- prace klasowe, czytanie ze zrozumieniem - waga 3,
- sprawdziany, testy, kartkówki – waga 2,
- inne - waga 1,
- osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich i w olimpiadzie przedmiotowej - ocena częściowa: celujący – waga 3,
- osiągnięcia w konkursach szkolnych – ocena częściowa: bardzo dobry – waga 2,
- pozostałe formy aktywności związane z językiem polskim – ocena częściowa bardzo dobry – waga 1.

Ocena klasyfikacyjna (semestralna/końcoworoczna) wyraża się wzorem:

$$ok = \frac{S * C + S * B * 2 + S * A * 3 + S * 5}{lo * C + lo * B + lo * A + 5}$$

gdzie:

A – prace klasowe, czytanie ze zrozumieniem,

B – sprawdziany, testy, kartkówki,

C – inne,

s – suma ocen,

S – ocena semestralna (I semestr),

lo – liczba ocen.

Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej stosuje się następujące reguły zaokrąglania:

$ok \geq 5,7$	celujący
$5,7 > ok \geq 4,7$	bardzo dobry
$4,7 > ok \geq 3,7$	dobry
$3,7 > ok \geq 2,7$	dostateczny
$2,7 > ok \geq 1,7$	dopuszczający
$ok < 1,7$	niedostateczny

5. Warunki i tryb oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z języka polskiego (zgodnie z założeniami ujętymi w Statucie Szkoły, spójny z podstawą programową w zakresie nauczania języka polskiego oraz przyjętym do realizacji programem nauczania):

Ocenianie bieżące:

- podstawową formą bieżącego sprawdzania wiedzy, umiejętności i oceniania ucznia są: odpowiedź: praca klasowa, sprawdzian (dłuższa forma pisemna), kartkówka (krótka forma pisemna), odpowiedź ustna, czytanie ze zrozumieniem, aktywność i zaangażowanie ucznia, próbna matura, test kompetencji,
- czas trwania odpowiedzi ustnej i kartkówki nie może przekroczyć 30 minut,
- oceny mają charakter jawny,
- na prośbę ucznia nauczyciel wystawiając ocenę ma obowiązek ją uzasadnić,
- każda ocena musi mieć charakter mobilizujący,
- pisemne prace powinny być ocenione w terminie do dwu tygodni od napisania pracy.

Formy poprawy prac pisemnych i sprawdzianów:

- prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe,
- nieobecność ucznia na obowiązkowych formach oceniania odnotowuje się zapisem „nb.”,
- w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń ma obowiązek poddania się tej formie sprawdzenia jego osiągnięć w ciągu dwu tygodni od rozdania prac,
- jeżeli uczeń odmówi uczestniczenia w obowiązkowej formie sprawdzenia jego umiejętności, otrzymuje ocenę niedostateczną,
- jeśli uczeń nie podda się obowiązkowej formie sprawdzenia jego wiedzy i umiejętności, po upływie wyznaczonego czasu, nauczyciel odnotowuje ten fakt oceną niedostateczną,
- poprawa prac pisemnych i sprawdzianów jest dobrowolna,
- poprawę pracy lub sprawdzianu uczeń może pisać tylko raz,
- oceny z popraw są wpisywane do dziennika wtedy, gdy ocena jest wyższa od oceny uzyskanej z danej formy sprawdzenia wiadomości i umiejętności ucznia,
- jeżeli uczeń nie uczestniczył w obowiązkowych formach sprawdzenia jego osiągnięć z przyczyn losowych (np. dłuższa choroba) ustala indywidualnie z nauczycielem formy i terminy prac klasowych i sprawdzianów,
- uczeń dwa razy w semestrze ma prawo, przed lekcją, zgłosić nieprzygotowanie do zajęć.
- w celu ustalenia ostatecznej oceny semestralnej nauczyciel ma prawo przeprowadzić całościowy sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danej klasy w formie pisemnej lub ustnej.

6. Aneks do Przedmiotowych Zasad Oceniania z języka polskiego

Nauczanie hybrydowe/zdalne/na odległość

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym/na odległość wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.
2. Na czas nauczania zdalnego kryteria ocen pozostają bez zmian.

3. Uczeń ma obowiązek pracować zgodnie ze wskazówkami nauczyciela i wykonywać w terminie wszystkie zlecone przez niego zadania.
4. Uczeń ma obowiązek przesłać we wskazany sposób oraz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Nietrzymanie ustalonego terminu (w przypadku ewidentnego zaniechania) jest równoznaczne z oceną niedostateczną.
5. Nauczyciel określa kryteria oceny oraz decyduje, które zadanie będzie podlegało ocenie. Ocena może być wyrażona cyfrą, + lub –.
5. Nauczyciel może przygotować test sprawdzający na ustalonych nośnikach przekazu, za który uczeń otrzyma ocenę.
6. Uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie e - nauczania w sposób i terminie ustalonym przez nauczyciela .
7. Uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy, wklejając bądź zapisując podany materiał na bieżąco.
8. Nauczyciel może ocenić także aktywność, zaangażowanie, wkład pracy uczniów podczas pracy zdalnej.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z języka polskiego zamieszczone są na stronie internetowej szkoły.

Uczeń zna i rozumie zapisy Przedmiotowych Zasad Oceniania z języka polskiego, co potwierdza własnoręcznym podpisem.